

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α3**

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 213 1604552

Καλλιθέα, 30/09/2022

Αριθμός απόφασης: 2987

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».

γ. Της ΠΟΛ 1064/28.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2014) «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Ειδική Διοικητική Διαδικασία - Ενδικοφανής προσφυγή), καθορισμός λεπτομερειών για τη λειτουργία της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεων αυτής και ρύθμιση ζητημάτων καταβολής και αναστολής καταβολής του οφειλόμενου ποσού σε περίπτωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής».

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθμ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β' / 01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

4. Τη με ημερομηνία κατάθεσης 12/05/2022 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή του ΑΦΜ, κατοίκου οδός, κατά της με αριθμ. ειδοποίησης/2022 πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Χολαργού, φορολογικού έτους 2020, καθώς και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.

5. Τη με αριθμ. ειδοποίησης/2022 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Χολαργού, φορολογικού έτους 2020, της οποίας ζητείται η επανεξέταση.

6. Τις απόψεις της Δ.Ο.Υ. Χολαργού.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α3, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 12/05/2022 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής του ΑΦΜ, η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα, και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Ο προσφεύγων υπέβαλε τη με αριθμ. /2021 αρχική δήλωση φορολογίας εισοδήματος, φορολογικού έτους 2020, βάσει της οποίας εκδόθηκε στις 11/04/2022 η με αριθμ. ειδοποίησης /2022 προσβαλλόμενη πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Χολαργού, για το φορολογικό έτος 2020, από την οποία προέκυψε προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών ύψους 66.984,28 ευρώ και ποσό πληρωμής ύψους **31.842,47 ευρώ**.

Ειδικότερα, ο προσφεύγων στη με αριθμ. /2021 υποβληθείσα δήλωση καταχώρισε στον κωδικό 735 του Πίνακα 5 «δαπάνη που καταβάλατε το 2021 για την αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών κλπ» το ποσό των 65.000,00 ευρώ, και στον κωδικό 781 του Πίνακα 6 «χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, δάνεια, δωρεές κλπ» το ποσό των 65.000,00 ευρώ. Περαιτέρω ο προσφεύγων στις 29/07/2021 προσκόμισε στη Δ.Ο.Υ. Χολαργού το από 12/10/2020 ιδιωτικό συμφωνητικό δανείου, δυνάμει του οποίου η μητέρα του του, ΑΦΜ, του χορήγησε το ποσό των 65.000,00 ευρώ, και κατέβαλε το αναλογούν τέλος χαρτοσήμου πλέον προστίμου του άρθρου 54 του ν.4174/2013. Κατά τον έλεγχο της με αριθμ. /2021 δήλωσης η αρμόδια Δ.Ο.Υ. Χολαργού ζήτησε από τον προσφεύγοντα να προσκομίσει τα σχετικά δικαιολογητικά, προκειμένου να εκκαθαριστεί η δήλωση, καθώς η δαπάνη αγοράς ακινήτου στον κωδικό 735 δε συμφωνούσε με τα στοιχεία που τηρούνταν στα αρχεία της Υπηρεσίας. Στις 11/04/2022 ως άνω Δ.Ο.Υ. προέβη στην εκκαθάριση της παραπάνω δήλωσης με το ποσό των 72.633,86 ευρώ στον κωδικό 735, ενώ δεν έκανε δεκτό το παραπάνω ιδιωτικό συμφωνητικό δανείου ποσού 65.000,00 ευρώ στον κωδικό 781, καθώς αυτό δεν είχε κατατεθεί εμπρόθεσμα.

Στη συνέχεια ο προσφεύγων υπέβαλε στη Δ.Ο.Υ. Χολαργού τη με αριθμ. πρωτ. /2022 αίτηση επανεκκαθάρισης της δήλωσής του φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 υποβάλλοντας τροποποιητική δήλωση, στην οποία συμπεριέλαβε στον κωδικό 781 αυτής το ποσό των 65.000,00 ευρώ, η οποία απορρίφθηκε σιωπηρά από την αρμόδια φορολογική αρχή.

Ο προσφεύγων, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά να ακυρωθεί, άλλως τροποποιηθεί, η ως άνω προσβαλλόμενη πράξη, να ληφθεί υπόψη το ποσό των 65.000,00 ευρώ που δήλωσε στον κωδικό 781 και να γίνει νέα εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020, ισχυριζόμενος τα κάτωθι:

- Η οικεία σύμβαση δανείου συνήφθη εντός του φορολογικού έτος 2020 (πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης), το γνήσιο της υπογραφής των συμβαλλομένων μερών θεωρήθηκε νομίμως και προσηκόντως εντός του οικείου φορολογικού έτους, δεδομένου ότι έχει υπογραφεί ενώπιον του αρμοδίου υπαλλήλου του Δήμου Αιγάλεω, οι καταβολές των χρημάτων έλαβαν χώρα, επίσης, εντός του

2020, κατατέθηκε δε ενώπιον της Δ.Ο.Υ. – εκ περισσού και χωρίς να τίθεται ως προς προϋπόθεση από τις οικείες διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας για την εγκυρότητά του – τον Ιούλιο του 2021, όταν και υποβλήθηκε η δήλωση αποδόσεως τελών χαρτοσήμου και εξοφλήθηκαν στο ακέραιο τα αναλογούντα σε αυτό βεβαιωθέντα τέλη χαρτοσήμου.

- Δεδομένης της συγγενικής του σχέσης με τη μητέρα του, στη χειρότερη περίπτωση και όλως επικουρικώς πρέπει να γίνει δεκτό ότι πρόκειται για «άτυπη» δωρεά χρηματικού ποσού μεταξύ τέκνου – γονέα, για την οποία οφείλεται φόρος, που υπολογίζεται με συντελεστή 10%, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 παρ. 2 του ν. 2961/2001.
- Αν γίνει δεκτός ο ως άνω επικουρικός ισχυρισμός του – παρ' όλο που αποδεικνύεται περίτρانا η χορήγηση δανείου από τη μητέρα του, το οποίο συνήφθη καθ' όλα νομίμως και έπρεπε να ληφθεί υπόψη για την κάλυψη της διαφοράς του άρθρου 34 ν.4172/2013 (ΚΦΕ) – πρέπει να επιστραφούν και δη εντόκως από της καταβολής τους τα αναλογούντα στη σύμβαση δανείου τέλη χαρτοσήμου, που βεβαιώθηκαν και εξοφλήθηκαν στο ακέραιο, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, υπό κάθε άλλη εκδοχή, δε, τίθεται ζήτημα παράνομης διπλής φορολογήσεως του ιδίου ποσού.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 4172/2013:

«1. Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημά του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος και αυτή φορολογείται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34.

2. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως και 34.

3. Το «συνολικό εισόδημα» προσδιορίζεται ως το συνολικό ποσό του φορολογητέου εισοδήματος κατά την έννοια του άρθρου 7 που αποκτά ο φορολογούμενος και τα εξαρτώμενα μέλη του από τις τέσσερις κατηγορίες ακαθάριστων εσόδων που αναγνωρίζονται στο άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε..

4. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού δεν εφαρμόζονται για τον αλλοδαπό διπλωματικό ή προξενικό εκπρόσωπο, κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε πρεσβεία, διπλωματική αποστολή, προξενείο ή αποστολή αλλοδαπού κράτους για τη διεκπεραίωση κρατικών υποθέσεων που είναι πολίτης του εν λόγω κράτους και κάτοχος διπλωματικού διαβατηρίου, καθώς και για κάθε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνούς Οργανισμού που έχει εγκατασταθεί βάσει διεθνούς συνθήκης την οποία εφαρμόζει η Ελλάδα.»

Επειδή, στα άρθρα 31 παρ. 1 και 32 του ν. 4172/2013, αναφέρονται οι αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες καθώς και οι δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματος του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών του. Ενώ, στο άρθρο 33, αναφέρονται οι περιπτώσεις, όπου δεν εφαρμόζονται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Επειδή, στο άρθρο 34 του ν. 4172/2013 ορίζεται:

«1. Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα, προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται:

α) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή δεν υπάρχει εισόδημα από καμία κατηγορία ή έχει εισόδημα μόνο από κεφάλαιο ή/και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου και το τεκμαρτό του εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των εννιά χιλιάδων πεντακοσίων (9.500) ευρώ ή

β) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 29, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του δεν προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

γ) σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από ατομική αγροτική επιχείρηση.

δ) σύμφωνα με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15, εφόσον ο φορολογούμενος είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ).

ε)

2. Η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης για τα ποσά που ιδίως είναι:

α) Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη του και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Αν τα εισοδήματα αυτά αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή, αναγνωρίζονται, εφόσον υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα ή απαλλάσσονται νομίμως από αυτόν.

β) Χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

δ) Εισαγωγή συναλλάγματος που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή.....

ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία. Ειδικώς, όταν πρόκειται για την κάλυψη διαφοράς δαπάνης της προηγούμενης παραγράφου, κατά το ποσό που προέρχεται από δαπάνη του άρθρου 32, το ποσό του δανείου λαμβάνεται υπόψη εφόσον από το οικείο έγγραφο αποδεικνύεται ότι έχει ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης.

στ) Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών για την οποία η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμφωνισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β , γ , δ , ε και στ της παραγράφου αυτής και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Αν δεν υπάρχουν δαπάνες με βάση το άρθρο 31 ή αν το ποσό τους είναι μικρότερο από τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ προκειμένου για άγαμο και πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ προκειμένου για συζύγους, το ποσό που πρέπει να εκπέσει προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσής τους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριών χιλιάδων (3.000) και πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, αντίστοιχα.

Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων των παραπάνω περιπτώσεων τα μειώνει και η διαφορά που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού.

.....»

Επειδή οι παραπάνω διατάξεις ερμηνεύτηκαν με την ΠΟΛ. 1076/26.3.2015, στην οποία αναφέρονται τα εξής:

«Με τις διατάξεις των άρθρων 30 - 34 του Ν.4172/2013 θεσπίζεται εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας όταν το τεκμαρτό εισόδημα του φυσικού προσώπου είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης και τις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32. Με το άρθρο 33 ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Εάν το συνολικό δηλωθέν εισόδημα, το οποίο προσδιορίζεται από τις τέσσερις κατηγορίες (πηγές) ακαθάριστων εισοδημάτων του άρθρου 7 του ΚΦΕ, είναι μικρότερο του τεκμαρτού εισοδήματος (αντικειμενικές δαπάνες και δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων), τότε η διαφορά που θα προκύψει θα φορολογηθεί εκτός και αν καλυφθεί ή περιορισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 34. Ειδικότερα, ορίζονται τα ακόλουθα:

.....

Άρθρο 34 Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής

Μείωση της διαφοράς

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 34 η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς, που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, υποχρεούται να λάβει υπόψη της τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά που εισπράχθηκαν και τα οποία αποδεικνύονται με νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Αν τα ποσά αυτά έχουν απλώς πιστωθεί, χωρίς

να έχουν εισπραχθεί δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή, αυτής της περίπτωσης, καθόσον δεν είναι δυνατόν, να χρησιμοποιηθούν εφόσον δεν εισπράχθηκαν.

Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων για τα ποσά αυτά που περιορίζουν τη διαφορά μεταξύ συνολικού εισοδήματος και τεκμαρτού εισοδήματος.

Στο νόμο αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων ή εσόδων που περιορίζουν την πιο πάνω διαφορά. Τονίζεται ότι και οποιοδήποτε άλλο έσοδο που δεν αναφέρεται ρητά στο νόμο (π.χ. κέρδη από λαχεία) λαμβάνεται υπόψη, εφόσον αποδεικνύεται η είσπραξη του, η φορολόγηση του ή η απαλλαγή του από τη φορολογία.

Τα ποσά που ιδίως λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της υπόψη διαφοράς είναι τα εξής:

.....

ε) Δάνεια τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία ότι φέρουν βέβαιη χρονολογία. Απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο με βέβαιη χρονολογία, που να αποδεικνύει τη σύναψη δανείου και την καταβολή των χρηματικών ποσών που καταβλήθηκαν το κρίσιμο φορολογικό έτος. Σύμβαση δανείου που έχει καταρτιστεί στο εξωτερικό, απαιτείται επίσημη μετάφρασή της στα ελληνικά. Επίσης, απαιτείται βεβαίωση εισαγωγής συναλλάγματος για τα εν λόγω ποσά και πιστοποιητικό ευρωπαϊκής αν είναι σε ξένο νόμισμα.

Επίσης, όταν πρόκειται για κάλυψη δαπάνης απόκτησης περιουσιακού στοιχείου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 32 πρέπει να αποδεικνύεται ότι το δάνειο λήφθηκε πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης.

Αν η σύναψη δανείου προκύπτει από λογιστικά βιβλία, τότε απαιτείται σχετική βεβαίωση από την επιχείρηση.

.....

στ) Δωρεά χρηματικών ποσών ή γονική παροχή χρημάτων για τις οποίες η οικεία φορολογική δήλωση (δωρεάς ή γονικής παροχής) έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

.....»

Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με τις θέσεις της Διοίκησης, και συγκεκριμένα με το με αριθμ. πρωτ. 1020969/405/Α0012/28.3.2007 έγγραφο της Διεύθυνσης Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομικών, σχετικά με την κάλυψη τεκμηρίου με δάνειο που χορηγήθηκε με ιδιωτικά συμφωνητικά:

«3. Περαιτέρω για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου από τυχόν εικονικές συμβάσεις δανείων, οι διατάξεις των άρθρων 445 και 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζουν ότι τα ιδιωτικά έγγραφα απαιτούν βέβαιη χρονολογία και συνεπώς αποδεικτική δύναμη, εφόσον θεωρηθούν από συμβολαιογράφο ή άλλο δημόσιο υπάλληλο αρμόδιο κατά νόμο.

Στην έννοια αυτή του αρμόδιου κατά νόμο δημοσίου υπαλλήλου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 446 Κ.ΠΟΛ.Δ. υπάγεται ο Ειρηνοδίκης, ο οικονομικός έφορος που ενήργησε τη χαρτοσήμανση του εγγράφου, ο αρμόδιος δικαστικός υπάλληλος που βεβαιώνει τη χρονολογία των προτάσεων των διαδίκων με την πράξη κατάθεσης τους, ο ταμίας που καταχωρεί την ημερομηνία στην πράξη χαρτοσήμανσης, καθώς και η αστυνομική αρχή (Εφ. Πατρ. 161/85, Αρχείο Νομολογίας 2 147, Μπρακατσούλας, τα

έγγραφα στην Πολιτική Δίκη, Αθήνα 1993). Επίσης, στην έννοια του δημοσίου υπαλλήλου, συμπεριλαμβάνονται και οι υπάλληλοι των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) εφόσον οι συγκεκριμένες Υπηρεσίες ανήκουν στο Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης υπαγόμενες στη Δ/νση Σχέσεων Κράτους - Πολίτη της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και στις αρμοδιότητες τους περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής (σχετ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ1/Οικ. 14095/26.6.2001 εγκύκλιος του ΥΠ.Ε.Δ.Δ. & Α).

4. Επίσης, όπως έχει γίνει δεκτό με το υπ' αριθμ. 1108739/1772/Α0012/15.2.2002 έγγραφό μας στην περίπτωση που ιδιωτικό συμφωνητικό δανείου μεταξύ ιδιωτών που προσκομίζεται για θεώρηση ή για χαρτοσήμανση εκπρόθεσμα (και θεωρείται ή χαρτοσημαίνεται) μετά την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης δεν μπορεί να θεωρηθεί έγγραφο στοιχείο που φέρει βέβαιη χρονολογία, από τα οποία μάλιστα να αποδεικνύεται ότι το αναφερόμενο ποσό του δανείου έχει ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης και κατά συνέπεια δεν λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 19 του ν.2238/1994. Επιπρόσθετα όταν ο φορολογούμενος επικαλείται δάνειο για τον περιορισμό της τεκμαρτής διαφοράς εισοδήματος της παραγρ.1 του άρθρου 19 του ν.2238/1994 η φορολογούσα αρχή ερευνά σε κάθε περίπτωση την τυχόν εικονικότητα του δανείου. Ειδικότερα, ερευνά αν ο δανειστής είχε τη δυνατότητα να χορηγήσει το δάνειο, αν έγινε η ανάληψη του ποσού του δανείου σε προηγούμενο έτος ή κατά τη διάρκεια του έτους στο οποίο ο φορολογούμενος το επικαλείται, αν εκπληρώθηκαν εκτός της χαρτοσήμανσης και οι τυχόν άλλες φορολογικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σχετική σύμβαση, καθώς επίσης και ο τρόπος εξόφλησης του δανείου, δεδομένου ότι οι τοκοχρεολυτικές δόσεις απόσβεσης των δανείων συνιστούν τεκμήρια για τον καταβάλλοντα (περίπτ.στ' άρθρου 17 του ν.2238/1994) (σχετ. 1108739/1772/Α0012/15.5.2002 έγγραφο).»

Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παραγράφου 8 του άρθρου 5 της 1037956/356/Α0012/ ΠΟΛ. 1094/23-3-1989, αλλά και σύμφωνα με την πάγια θέση της Διοίκησης, τα δάνεια τα οποία έχουν ληφθεί πρέπει να αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία και δεν πρέπει να είχαν ληφθεί για άλλο σκοπό, π.χ. βιοτεχνικά δάνεια ή δάνειο για αγορά περιουσιακού στοιχείου που η αντίστοιχη δαπάνη του δεν αποτελεί τεκμήριο που θέλει να καλύψει ο φορολογούμενος. Κατόπιν αυτού, προκύπτει ότι το υπόλοιπο δανείου που δεν δαπανήθηκε και είχε ληφθεί για το σκοπό που αναφέρεται στη δανειακή σύμβαση της αγοράς συγκεκριμένου ακινήτου ή την αποπεράτωση ή την επισκευή συγκεκριμένης κατοικίας δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη ή τον περιορισμό του τεκμηρίου αγοράς άλλου ακινήτου ή την αποπεράτωση ή την επισκευή άλλης κατοικίας, καθώς επίσης και για την κάλυψη ή τον περιορισμό τεκμηρίου τοκοχρεωλυτικών δόσεων ή της εξόφλησης του υπολοίπου τόσο του ίδιου του δανείου όσο και άλλων δανείων αλλά και για την κάλυψη τεκμηρίου ιδιοκατοίκησης και αυτοκινήτου γιατί έχει συναφθεί για ένα ορισμένο σκοπό και μόνο για το σκοπό αυτό μπορεί χρησιμοποιηθεί (σχετ. 1084619/1979/Α0012/21.11.2006 και 1100555/1908/Α0012/4.11.2008 έγγραφα).

Επειδή, βάσει των ανωτέρω διατάξεων και εγκυκλίων οδηγιών, συνάγεται ότι, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ένα δάνειο με τη μορφή ιδιωτικού συμφωνητικού για κάλυψη τεκμηρίων θα πρέπει να συντρέχουν, και μάλιστα αθροιστικά, οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Το δάνειο να είναι πραγματικό,

β) ο σκοπός του δανείου να έχει άμεση σχέση με το προς κάλυψη τεκμήριο, γ) το έγγραφο να φέρει βέβαιη χρονολογία θεωρημένη από αρμόδια αρχή και δ) το δάνειο να έχει ληφθεί πριν την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης.

Επειδή, ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων για τα ποσά αυτά που περιορίζουν τη διαφορά μεταξύ συνολικού εισοδήματος και τεκμαρτού εισοδήματος.

Επειδή, σύμφωνα με την ελληνική νομολογία αλλά και με το άρθρο 5 του Συντάγματος περί αρχής ελευθερίας των συμβάσεων, καταρχήν αναγνωρίζεται το δάνειο μεταξύ ιδιωτών ως μέσο χρηματοδότησης των δαπανών τους (προσωπικών ή επαγγελματικών). **Κρίσιμο στοιχείο για τη φορολογική του αναγνώριση είναι η μη εικονικότητά του, γεγονός που αποτελεί θέμα πραγματικό.** Για την απόδειξη της μη εικονικότητάς του αξιολογούνται από τον έλεγχο ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- η σχετική σύμβαση να φέρει βέβαιη ημερομηνία,
- να υπάρχει η δυνατότητα του δανειστή για την παροχή του ποσού του δανείου (φορολογικό απόθεμα),
- να αναφέρεται ρητά στη σύμβαση ο σκοπός του δανείου,
- να αποδεικνύεται η μεταβίβαση του αντικειμένου του δανείου (χρήματα ή άλλη παροχή) από το δανειστή στο δανειζόμενο,
- να έχουν τηρηθεί τα βασικά στοιχεία του δανεισμού κατά τη συνήθη επιχειρηματική πρακτική, όπως ο τόκος, οι περιοδικές καταβολές προς επιστροφή του κεφαλαίου.

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 257 παρ. 3 του ν.4700/2020:

«3. Η χρονολογία των ιδιωτικών εγγράφων καθίσταται βέβαιη για τους τρίτους μόνον όταν αυτά θεωρηθούν από συμβολαιογράφο ή από άλλο αρμόδιο κατά τον νόμο δημόσιο υπάλληλο. Αλλιώς, ως βέβαιη χρονολογία ιδιωτικού εγγράφου θεωρείται εκείνη του θανάτου ενός από αυτούς που το έχει υπογράψει ή η χρονολογία του δημόσιου εγγράφου στο οποίο τυχόν το ιδιωτικό έγγραφο μνημονεύεται κατά τα ουσιώδη μέρη το περιεχόμενό του ή εκείνη της επέλευσης γεγονότος που καθιστά κατά ανάλογο τρόπο αναμφισβήτητη τη χρονολογία του.».

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν. 4174/2013 ορίζεται:

«Σε περίπτωση αμφισβήτησης πράξης προσδιορισμού φόρου στα πλαίσια ενδικοφανούς προσφυγής, ο φορολογούμενος ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που προβαίνει στην εν λόγω αμφισβήτηση φέρει το βάρος της απόδειξης της πλημμέλειας της πράξης προσδιορισμού του φόρου.»

Επειδή, στην υπό εξέταση περίπτωση, ο προσφεύγων με την από **03/08/2021** υποβληθείσα δήλωση του φορολογικού έτους 2020, και προκειμένου να καλύψει το κόστος απόκτησης περιουσιακού στοιχείου τελικού ποσού 72.633,86 ευρώ κατόπιν ελέγχου της δήλωσης (κωδικός 735 και σχετικό το με αριθμ./2020 συμβόλαιο αγοραπωλησίας ακινήτου της συμβολαιογράφου για ποσό 65.000,00 ευρώ και φόρος μεταβίβασης που καταβλήθηκαν εντός του φορολογικού έτους 2020) δήλωσε στον κωδικό 781 το ποσό των 65.000,00 ευρώ.

Επειδή, ως ανωτέρω αναφέρθηκε, το ποσό του κωδικού 735 ύψους 72.633,86 ευρώ αφορά μέρος του τιμήματος αγοράς του ακινήτου που καταβλήθηκε εντός του φορολογικού έτους 2020, ήτοι 65.000 ευρώ πλέον του φόρου μεταβίβασης και των λοιπών εξόδων, ως αναφέρονται στο σχετικό με

αριθμ./2020 συμβόλαιο αγοραπωλησίας ακινήτου της συμβολαιογράφου
..... Σημειώνεται ότι στο εν λόγω συμβόλαιο για την καταβολή μέρος του τιμήματος ποσού
65.000,00 ευρώ αναφέρεται το εξής:

«Εκ του ανωτέρω τιμήματος των εκατόν εβδομήντα πέντε (175.000,00) ευρώ ποσό εξήντα πέντε χιλιάδων
(65.000,00) ευρώ κατέβαλε ο αγοραστής στην εργολήπτρια εταιρεία ...προηγουμένως και εκτός
παρουσίας μου όπως αμφότερα τα μέρη συμφώνησαν».

Επειδή στη συνέχεια η φορολογική αρχή κάλεσε τον προσφεύγοντα για έλεγχο των
δικαιολογητικών της ως άνω υποβληθείσας δήλωσης και ο προσφεύγων προς αιτιολόγηση του ποσού των
65.000,00 ευρώ ισχυρίσθηκε ότι αφορά δάνειο από την μητέρα του και προσκόμισε το από
12/10/2020 ιδιωτικό συμφωνητικό δανείου μεταξύ αυτού και της μητέρας του
..... (υπογεγραμμένο από τους ίδιους χωρίς γνήσιο υπογραφής), στο περιεχόμενο του
οποίου αναγράφεται ότι συμφωνήθηκε η χορήγηση δανείου από την μητέρα του, ποσού 65.000,00
ευρώ, προκειμένου να προβεί ο προσφεύγων στην αγορά ενός ακινήτου. Στο εν λόγω συμφωνητικό και
συγκεκριμένα στους όρους του δανείου αναφέρονται τα εξής:

«.....»

- Το δάνειο θα είναι ποσό 65.000,00 ευρώ... και θα καταβληθεί από την δανείστρια στον οφειλέτη εντός
πέντε εργάσιμων ημερών από την υπογραφή του παρόντος.
- Το ποσό του δανείου θα καταβληθεί από την δανείστρια σε τραπεζικό λογαριασμό που θα υποδείξει ο
οφειλέτης... Το αποδεικτικό καταθέσεως του ποσού στον ως άνω τραπεζικό λογαριασμό αποτελεί πλήρη
απόδειξη της καταβολής του δανείου από την δανείστρια στον οφειλέτη.
- Το δάνειο συνάπτεται για χρονικό διάστημα δέκα ετών από σήμερα και θα επιστραφεί από τον οφειλέτη
στην δανείστρια πλήρως και ολοσχερώς μετά τόκων αυτού...
- Ο οφειλέτης έχει την δυνατότητα σταδιακής αποπληρωμής....
- Το παραπάνω δάνειο συνάπτεται έντοκο...
- Τον οφειλέτη επίσης βαρύνουν πέραν των τυχόν τόκων υπερημερίας....»

Η φορολογική αρχή δεν έκανε δεκτό το ως άνω συμφωνητικό, καθώς κατατέθηκε μεταγενέστερα στη
φορολογική αρχή και ως αναφέρεται ο προσφεύγων το κατέθεσε στη Δ.Ο.Υ. Χολαργού την **29/07/2021**
και την ίδια μέρα υπέβαλε και την με αριθμ./2021 δήλωση τελών χαρτοσήμου, ήτοι σε χρόνο
μεταγενέστερο της δηλωθείσας απόκτησης του ακινήτου.

Επειδή ο προσφεύγων, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, προσκομίζει αντίγραφο του ως
άνω συμφωνητικού υπογεγραμμένο από τον προσφεύγοντα και την μητέρα του και με επικύρωση του
γνησίου της υπογραφής από την Δημοτική Αστυνομία του Δήμου και ισχυρίζεται ότι
προκύπτει η βέβαιη χρονολογία της χορήγησής του την 12/10/2020. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι το ποσό
του δανείου είχε ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης, ήτοι εντός του
φορολογικού έτους 2020, δεδομένου ότι η εκταμίευσή του έγινε, δια τμηματικών καταβολών με
τραπεζικό μέσο πληρωμής και, συγκεκριμένα, δια μεταφοράς από τον
λογαριασμό της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, προς τον υπ' αριθμ.
λογαριασμό με δικαιούχο τον ίδιο, και προσκομίζει τα σχετικά τραπεζικά παραστατικά.

Επειδή, ως αναφέρθηκε, σύμφωνα με την ελληνική νομολογία αλλά και τις θέσεις της Διοίκησης, κρίσιμο στοιχείο για τη φορολογική αναγνώριση του δανείου είναι η μη εικονικότητά του, γεγονός που αποτελεί θέμα πραγματικό το οποίο διαπιστώνεται από στοιχεία τα οποία προσδίδουν καταρχήν την βέβαιη χρονολογία χορήγησής του. Από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης ενδικοφανούς προσφυγής, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων που ορίζονται από τις κείμενες φορολογικές διατάξεις για την αναγνώριση δανείου προς κάλυψη τεκμηρίου απόκτησης περιουσιακού στοιχείου, διαπιστώνεται ότι το με ημερομηνία **12/10/2020** επίμαχο ιδιωτικό συμφωνητικό δε φέρει βέβαιη ημερομηνία, δεδομένου ότι κατά τη σύνταξή του δεν έχει θεωρηθεί από **αρμόδια κατά το νόμο αρχή** ή συμβολαιογράφο. Το προσκομισθέν δικαιολογητικό αφενός φέρει θεώρηση γνησίου υπογραφής από υπάλληλο της Δημοτικής Αστυνομίας του Δήμου, **ήτοι από δημόσιο υπάλληλο ο οποίος δεν είχε την προς τούτο αρμοδιότητα**, (άρθρο 1 ν.3731/2008, ως ισχύει κατά τον χρόνο επικύρωσης του συμφωνητικού), γεγονός που καθιστά την πράξη βεβαίωσης γνησίου της υπογραφής ανίσχυρη ενώπιον της φορολογικής αρχής, αφετέρου τόσο η δήλωση του ποσού από την πλευρά της μητέρας (στον κωδικό 760) όσο και η κατάθεση και η χαρτοσήμανση αυτού (αντίγραφο αυτού χωρίς καμία επικύρωση σε αυτό ως προς το γνήσιο της υπογραφής) στη φορολογική αρχή πραγματοποιήθηκε **εκπρόθεσμα** και κατά την περίοδο υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών των φορολογικών δηλώσεων, ήτοι στις **29/07/2021 (σχετ. το υπ' αριθ. 1108739/1772/A0012/15.2.2002 έγγραφο Υπ. Οικ.)**. Περαιτέρω οι επικαλούμενες από τον προσφεύγοντα μεταφορές από τον τραπεζικό λογαριασμό λογαριασμό της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος προς τον υπ' αριθμ. λογαριασμό με δικαιούχο τον ίδιο δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο του ως άνω συμφωνητικού χορήγησης δανείου από την μητέρα στον προσφεύγοντα, δεδομένου ότι πρόκειται για μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν από τραπεζικό λογαριασμό (.....) στον οποίο δεν είναι αποκλειστικός δικαιούχος η μητέρα του, αλλά συνδικαιούχοι είναι ο προσφεύγων και η, ήτοι δεν διαπιστώνεται ότι τα χρήματα που μεταφέρθηκαν προέρχονται αποκλειστικά από την μητέρα του και δεν αφορούν τον ίδιο ή την Κατόπιν των ανωτέρω το προσκομισθέν ιδιωτικό συμφωνητικό δε συνιστά έγγραφο ικανό να αποδείξει ότι το ποσό των 65.000,00 ευρώ είχε πράγματι ληφθεί ως δάνειο κατά το έτος 2020. Άλλωστε και από τα στοιχεία των μεταφορών δε συντρέχουν στην εξεταζόμενη περίπτωση οι προϋποθέσεις σύστασης ή συννομολόγησης δανείου κατά το άρθρο 806 του Αστικού Κώδικα και τις προαναφερόμενες κείμενες φορολογικές διατάξεις και ως εκ τούτου, ορθώς, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. Χολαργού, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα διαθέσιμα στοιχεία και κρίνοντας τα πραγματικά περιστατικά, προέβη στην εκκαθάριση της δήλωσης φορολογικού έτους 2020 με την έκδοση της με αριθμ. ειδοποίησης/2022 πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος.

Επειδή όσον αφορά δε τον επικουρικό ισχυρισμό του προσφεύγοντος, ότι το εν λόγω ποσό των 65.000,00 ευρώ συνιστά άτυπη δωρεά χρημάτων, ομοίως δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός, δεδομένου ότι δεν έχει υποβληθεί εντός του έτους 2020 οικεία φορολογική δήλωση δωρεάς και σύμφωνα με τους προαναφερόμενους νόμους και διατάξεις αναφέρεται ρητά ότι η οικεία φορολογική δήλωση της δωρεάς για να γίνει αποδεκτή από τη φορολογική αρχή και να ληφθεί υπόψη στην κάλυψη των αντικειμενικών

δαπανών διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη, δηλαδή έως την 31/12/2020.

Επειδή τέλος το αίτημα του προσφεύγοντος περί επιστροφής των καταβληθέντων με βάση τη σύμβαση δανείου τελών χαρτοσήμου δεν μπορεί να εξεταστεί στο πλαίσιο της υπό κρίση ενδικοφανούς προσφυγής, καθώς δεν αφορά την προσβαλλόμενη πράξη.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την **απόρριψη** της με ημερομηνία κατάθεσης 12/05/2022 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής του, ΑΦΜ, και την επικύρωση της με αριθμ. ειδοποίησης/2022 πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Χολαργού, φορολογικού έτους 2020.

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου – καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Ποσό Πληρωμής: 31.842,47 ευρώ

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με τη με αριθμ. ειδοποίησης/2022 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Χολαργού, φορολογικού έτους 2020 (Α.Χ.Κ./.....).

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο

**Με εντολή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης
Επίλυσης Διαφορών**

**Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**Η Προϊστάμενη του
Τμήματος Επανεξέτασης Α3
ΑΝΘΟΥΛΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ**

Σ η μ ε ί ω σ η: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.